

EURÓPSKA KOMISIA

V Bruseli 5.11.2015
C(2015) 7819 final

Úrad pre reguláciu elektronických
komunikácií a poštových služieb (RÚ)
Továrenská 7
P.O. BOX 40
828 55 Bratislava 24
Slovensko

Kontaktná osoba:
Ing. Vladimír Kešjar
predseda

Fax: +421 2 5293 2096

Vážený pán Kešjar,

Predmet: Rozhodnutie Komisie vo veci SK/2015/1785: Veľkoobchodné služby lokálneho prístupu poskytované v pevnom umiestnení na Slovensku – podrobné údaje o nápravných opatreniach

Rozhodnutie Komisie vo veci SK/2015/1786: Veľkoobchodné služby vysokokvalitného prístupu poskytované v pevnom umiestnení na Slovensku – podrobné údaje o nápravných opatreniach

Pripomienky podľa článku 7 ods. 3 smernice 2002/21/ES

1. POSTUP

Dňa 8. októbra 2015 Komisia zaevidovala oznámenia slovenského Úradu pre reguláciu elektronických komunikácií a poštových služieb (ďalej len „RÚ“)¹ týkajúce sa podrobných údajov o nápravných opatreniach na trhu veľkoobchodných služieb lokálneho prístupu poskytovaných v pevnom umiestnení² a na trhu veľkoobchodných služieb vysokokvalitného prístupu poskytovaných v pevnom umiestnení na Slovensku³.

¹ Podľa článku 7 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2002/21/ES zo 7. marca 2002 o spoločnom regulačnom rámci pre elektronické komunikačné siete a služby (rámcová smernica) (Ú. v. ES L 108, 24.4.2002, s. 33), zmenenej smernicou 2009/140/ES (Ú. v. EÚ L 337, 18.12.2009, s. 37) a nariadením (ES) č. 544/2009 (Ú. v. EÚ L 167, 29.6.2009, s. 12).

² Ide o trh 3 písm. a) podľa odporúčania Komisie 2014/710/EU z 9. októbra 2014 o relevantných trhoch výrobkov a služieb v sektore elektronických komunikácií podliehajúcich regulácii *ex ante* v súlade so smernicou Európskeho parlamentu a Rady 2002/21/ES o spoločnom regulačnom rámci pre elektronické komunikačné siete a služby (odporúčanie o relevantných trhoch), Ú. v. EÚ L 295, Commission européenne/Europese Commissie, 1049 Bruxelles/Brussel, BELGIQUE/BELGIË - Tel.: +32 2 299 1111

Vnútroštátne konzultačné postupy⁴ sa uskutočnili v období od 18. augusta 2015 do 18. septembra 2015.

Dňa 14. októbra 2015 bola RÚ zaslaná žiadosť o poskytnutie informácií⁵ a odpoveď na ňu prišla 19. októbra 2015.

Na základe článku 7 ods. 3 rámcovej smernice môžu národné regulačné orgány (ďalej len „NRO“), Orgán európskych regulátorov pre elektronické komunikácie (ďalej len „BEREC“) a Komisia predložiť príslušnému NRO pripomienky k oznámeným návrhom opatrení.

2. OPIS NAVRHOVANÉHO OPATRENIA

2.1. Všeobecný kontext

Trh veľkoobchodných služieb lokálneho prístupu poskytovaných v pevnom umiestnení

Komisia bola v marci 2012 informovaná o druhom preskúmaní trhu v rámci veci SK/2012/1308⁶. RÚ zahrnul do vymedzenia relevantného trhu vlastné dodávky a externé poskytovanie i) účastníckych vedení a ich úsekov (vrátane úplného a zdieľaného prístupu k účastníckemu vedeniu) prostredníctvom metalických káblov, ii) optických káblov, ako aj iii) spoločné využívanie zariadení alebo kolokáciu. Navrhol uložiť etablovanému operátorovi, spoločnosti Slovak Telekom a. s. (ďalej len „Slovak Telekom“), celý rad nápravných opatrení. V odpovedi na žiadosť o poskytnutie informácií RÚ spresnil, že plánuje uložiť nápravné opatrenia na reguláciu cien metodikou BU-LRIC pre všetky typy prístupu a kolokáciu metalických a optických káblov. RÚ objasnil, že podrobné údaje o nápravnom opatrení na reguláciu cien pripraví externý konzultant do konca roku 2012 a že budú predmetom následnej verejnej konzultácie na vnútroštátnej úrovni i na úrovni EÚ. Komisia vo svojom liste s pripomienkami uvítala okrem iného aj skutočnosť, že RÚ navrhol uložiť na všetky formy prístupu nápravné opatrenie týkajúce sa regulácie cien na nákladovo orientovanom základe a takisto kolokáciu. Zdôraznila však, že riadne presadzovanie nediskriminačného nápravného opatrenia je dôležité pri predchádzaní prípadnému diskriminačnému správaniu etablovaného prevádzkovateľa, ktoré nesúvisí s cenami, a vyzvala RÚ, aby po uverejnení odporúčania o uplatňovaní povinnosti nediskriminácie preskúmal podrobné údaje o nediskriminačnom nápravnom opatrení.

V marci 2013 oznámil RÚ v rámci veci SK/2013/1440⁷ podrobnosti týkajúce sa nápravných opatrení na reguláciu cien v súvislosti s kolokáciou. Oznámená

11.10.2014, s. 79.

³ Ide o trh 4 podľa odporúčania o relevantných trhoch.

⁴ V súlade s článkom 6 rámcovej smernice.

⁵ V súlade s článkom 5 ods. 2 rámcovej smernice.

⁶ C(2012) 2751.

⁷ C(2013) 2668.

povinnosť regulácie cien sa vzťahovala na optické aj metalické siete. Ako adaptabilný model nákladov na kolokáciu boli použité dve rozdielne metódy modelovania nákladov. Na neopakovateľné, jednorazovo poskytované služby použil prístup stanovovania nákladov na základe činností (ABC), zatiaľ čo na opakovateľné, dlhodobo poskytované služby použil prístup vzostupných priemerných dlhodobých prírastkových nákladov (BU-LRIC). Operátor s významným vplyvom na trhu mal vykonať výpočet WACC (vážené priemerné kapitálové náklady) a predložiť RÚ na schválenie kalkuláciu cien kolokácie so vstupnými údajmi na vypracovanie adaptabilného modelu nákladov. Zámerom RÚ bolo oznámiť Komisii konečné ceny kolokácie len v prípade, že bude potrebné upraviť cenu, ktorú vypočítal operátor s významným vplyvom na trhu. Komisia vo svojom liste s pripomienkami požiadala RÚ, aby jej oznámil konečné ceny kolokácie, keď budú stanovené, aby jej čo najskôr oznámil nápravné opatrenia na reguláciu cien súvisiace so službami prístupu LLU a aby zrevidoval metodiku stanovenia cien za kolokáciu optických káblov v súlade s v tom čase pripravovaným odporúčaním o nediskriminácii a metodikách výpočtu nákladov po jeho prijatí.

RÚ v decembri 2014 v rámci veci SK/2014/1671⁸ oznámil podrobnosti metódy regulácie cien veľkoobchodných služieb lokálneho prístupu k metalickým a optickým účastníckym vedeniam poskytovaným v pevnom umiestnení vrátane služieb poskytovaných prostredníctvom káblovodov. RÚ oznámil, že na modelovanie nákladov použil metódu BU-LRIC plus. Operátor s významným vplyvom na trhu mal vykonať výpočet WACC a predložiť RÚ kalkuláciu cien so vstupnými údajmi pre nákladový model. RÚ mal následne buď potvrdiť cenu, ktorú vypočítal operátor s významným vplyvom na trhu, alebo ju v odôvodnených prípadoch zmeniť. Komisia požiadala RÚ, aby jej oznámil konečné vypočítané ceny po tom, ako budú stanovené.

RÚ v máji 2015 v rámci veci SK/2015/1738⁹ oznámil podrobnosti o konečných vypočítaných cenách veľkoobchodných služieb lokálneho prístupu k metalickým a optickým účastníckym vedeniam poskytovaným v pevnom umiestnení vrátane služieb poskytovaných prostredníctvom káblovodov. Maximálna mesačná cena LLU predstavovala 8,63 EUR. Ceny veľkoobchodných služieb centrálného prístupu boli stanovené na základe metódy regulácie cien založenej na maloobchodnom cenovom rozpätí, ktorá bola stanovená v roku 2009. Komisia vo svojej pripomienke vzala na vedomie skutočnosť, že RÚ plánuje v nadchádzajúcej koordinovanej analýze oboch relevantných veľkoobchodných trhov, t. j. trhov s veľkoobchodnými službami lokálneho a centrálného prístupu, zaviesť povinnosť regulácie cien na základe metodiky oceňovania BU-LRIC plus. Komisia vo svojej pripomienke zdôraznila aj skutočnosť, že medzi príslušnými veľkoobchodnými službami centrálného a lokálneho prístupu by mal byť dostatočne veľký hospodársky priestor na to, aby sa záujemcovia o prístup mohli postupne zvyšovať investície. Na základe uvedených skutočností Komisia vyzvala RÚ, aby bezodkladne dokončil proces preskúmania trhu a Komisii do konca marca 2016 tak, ako to RÚ naplánoval, oznámil podrobnosti týkajúce sa nápravných opatrení na oboch veľkoobchodných trhoch vrátane zodpovedajúcich konečných cien.

⁸ C(2014) 9527.

⁹ C(2015) 4551.

Druhé kolo preskúmania veľkoobchodného trhu ukončovacích segmentov prenajatých okruhov v Slovenskej republike bolo oznámené Komisii a posúdené pod číslom SK/2011/1261¹⁰. RÚ rozdelil relevantný trh na dva segmenty podľa šírky pásma – na segment A (kapacita do 2Mbit/s vrátane) a segment B (kapacita nad 2Mbit/s) – vzhľadom na rozdielnu trhovú dynamiku pozorovanú v týchto dvoch segmentoch. V segmente A určil RÚ ako spoločnosť s významným vplyvom na trhu spoločnosť Slovak Telekom a zachoval povinnosti: i) transparentnosti, ii) nediskriminácie, iii) oddeleného účtovníctva vrátane oddeleného účtovania nákladov a príjmov v prípade kolokácie; iv) prístupu a v) nákladovej orientácie a regulácie cien vrátane ich rozšírenia na kolokáciu. RÚ zhodnotil, že v segmente B existuje účinná hospodárska súťaž, pretože žiadny prevádzkovateľ nemá významný vplyv na trhu, a v dôsledku toho stiahol existujúce regulačné povinnosti. Komisia pripomenovala zachovanie existujúcej metodiky regulácie cien a pri tom poznamenala, že neexistuje žiadny dopyt po aktuálnej referenčnej ponuke spoločnosti Slovak Telekom, ktorá už vychádzala z metódy plne alokovaných historických nákladov (ďalej len „FAHC“). Komisia preto vyzvala RÚ, aby náležite zdôvodnil používanie tejto metodiky vo svojom konečnom opatrení vzhľadom na ciele uvedené v článku 8 ods. 4 prístupovej smernice¹¹.

V júni 2012 oznámil RÚ v rámci veci SK/2012/1338¹² podrobnosti o metodike regulácie cien kolokačných služieb týkajúcich sa veľkoobchodných ukončovacích častí prenajatých okruhov. V oznámení nebola uvedená metodika regulácie cien prístupových služieb. V rámci oznámeného modelu sa na modelovanie nákladov použili dva rôzne prístupy. Na jednorazové služby sa používa prístup stanovovania nákladov na základe činností (ABC), zatiaľ čo na dlhodobo poskytované opakované služby sa použil prístup priemerných dlhodobých prírastkových nákladov (LRAIC). Komisia nemala žiadne pripomienky.

Neskôr RÚ pod číslom SK/2013/1416¹³ oznámil metódu plne alokovaných historických nákladov¹⁴ na stanovovanie cien ukončovacích segmentov prenajatých okruhov s kapacitou do 2 Mbits/s vrátane. Komisia pripomenovala nedostatočný

¹⁰ C(2011) 8659.

¹¹ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2002/19/ES zo 7. marca 2002 o prístupe a prepojení elektronických komunikačných sietí a príslušných zariadení, Ú. v. ES L 108, 24.4.2002, s. 7 (prístupová smernica).

¹² C(2012) 4874.

¹³ C(2013) 881.

¹⁴ Podľa metódy FAHC sa jednotlivé kategórie nákladov pridelujú na základe prístupu stanovovania nákladov na základe činností. Táto metóda sa zakladá na miere využitia každej kategórie nákladov v prípade osobitných činností prevádzkovateľa s významným vplyvom na trhu týkajúcich sa veľkoobchodného prenajímajúcich ukončovacích segmentov prenajatých okruhov s kapacitou do 2 Mbits/s vrátane. Prevádzkovateľ s významným vplyvom na trhu musí RÚ predložiť výpočet ceny za zavedenie a používanie ukončovacích segmentov prenajatých okruhov v prípade každej veľkoobchodnej služby spolu s podrobným opisom rozdelenia nákladov, podrobnou špecifikáciou priamych sieťových nákladov, nákladov investovaného kapitálu, iných priamych nákladov, nepriamych nákladov spojených s osobitnou službou a prevádzkových nákladov, ktoré majú zásadný význam pre fungovanie spoločnosti.

dopyt a metódu FAHC, pričom vyzvala RÚ, aby podrobne monitoroval, či uplatňovanie tejto metódy a vyplývajúce cenové úrovne nakoniec nevedú k zvýšenému záujmu o regulované produkty. V tejto súvislosti Komisia vyzvala RÚ, aby zároveň vyhodnotil, či by iná metodika nebola vhodnejšia na splnenie uvedených regulačných cieľov, a v prípade, že áno, RÚ by mal začať bezodkladne používať danú alternatívnu metódu, a to za predpokladu splnenia požiadaviek na konzultácie podľa článkov 6 a 7 rámcovej smernice.

V septembri 2015 oznámil RÚ v rámci veci SK/2015/1782¹⁵ podrobnosti o konečných vypočítaných sadzbách za zavedenie prístupu k ukončovacím segmentom prenajatých okruhov s kapacitou do 2 Mbit/s vrátane a za ich používanie, t. j. segment A. Na dosiahnutie úrovne oznámených cien RÚ overil vstupné údaje v prípade existujúceho modelu FAHC, ktorý vypočítala spoločnosť Slovak Telekom. Komisia vo svojich pripomienkach poznamenala, že nápravné opatrenia sa týkali iba cien ukončovacích segmentov prenajatých okruhov s kapacitou do 2 Mbits/s vrátane vychádzajúcich z referenčnej ponuky spoločnosti Slovak Telekom. Komisia uvítala skutočnosť, že sa vykoná nová koordinovaná analýza trhov s veľkoobchodnými službami lokálneho a centrálného prístupu. Komisia zároveň poznamenala, že najmä pokiaľ ide o veľkoobchodné služby vysokokvalitného prístupu, vníma to aj ako príležitosť preskúmať celkovú dynamiku trhu, vrátane opodstatnenosti akejkoľvek preferencie záujemcov o prístup v súvislosti s inými produktmi prístupu ako sú tie, ktoré sú v súčasnosti regulované na základe významného vplyvu na trhu.

2.2. Oznámené navrhované opatrenia

V tomto oznámení RÚ navrhuje konečné vypočítané ceny v podobe nových jednorazových a mesačných cenových stropov za kolokačné služby na trhu veľkoobchodných služieb lokálneho prístupu poskytovaných v pevnom umiestnení a na trhu veľkoobchodných služieb vysokokvalitného prístupu poskytovaných v pevnom umiestnení s kapacitou do 2 Mbit/s.

S cieľom dosiahnuť úroveň v súčasnosti oznámených cien, ktoré sú uvedené v nasledujúcej tabuľke, RÚ overil vstupné údaje a výpočet ceny prostredníctvom adaptabilného modelu nákladov, ktoré predložila spoločnosť Slovak Telekom. Metóda vážených priemerných kapitálových nákladov (WACC) použitá na výpočet cien vychádza z údajov z roku 2014 a je stanovená na úrovni 6,58 %.

¹⁵ C(2015) 7447.

Tabuľka 1 – maximálne ceny za kolokačné služby na trhu veľkoobchodných služieb lokálneho prístupu poskytovaných v pevnom umiestnení:

Jednorazové poplatky za kolokačné služby na trhu s veľkoobchodnými službami lokálneho prístupu poskytovanými v pevnom umiestnení	Cenový strop (v eurách)
Vykonanie podrobného šetrenia	731,99
Obhliadka miesta kolokácie	440,16
Zriadenie kolokačného priestoru	3 638,37
Inštalácia/rozšírenie súvisiacich zariadení	324,38
Sprevádzaný vstup	38,13
Vydanie preukazu (do 31. 12. bežného roku)	18,62
Mesačné poplatky za kolokačné služby na trhu s veľkoobchodnými službami lokálneho prístupu poskytovanými v pevnom umiestnení	Cenový strop (v eurách)
Priemerná cena za kolokačné miesto	34,07
Cena za miesto a súvisiace zariadenia fyzickej kolokácie	34,88
Cena za miesto a súvisiace zariadenia vzdialenej kolokácie	35,98
Tienený vnútorný spojovací kábel (vrátane LSA pásika na HR)	0,81
Vonkajší spojovací kábel metalický tienený pre vnútorné prostredie (vrátane pásikov na HR a OR)	1,91
Vonkajší spojovací kábel metalický pre vonkajšie prostredie (vrátane pásikov na HR a OR)	1,91
Prenájom priestoru v káblovom rošte ST	0,44
Prenájom priestoru pre umiestnenie roštu oprávneného poskytovateľa	0,43

Tabuľka 2 – maximálne ceny za kolokačné služby na trhu veľkoobchodných služieb vysokokvalitného prístupu poskytovaných v pevnom umiestnení s kapacitou do 2 Mbit/s:

Jednorazové poplatky za kolokačné služby na trhu s veľkoobchodnými službami vysokokvalitného prístupu poskytovanými v pevnom umiestnení s kapacitou do 2 Mbit/s	Cenový strop (v eurách)
Vykonanie podrobného šetrenia	731,99
Obhliadka miesta kolokácie	440,16
Zriadenie kolokačného priestoru	3 638,37
Inštalácia/rozšírenie súvisiacich zariadení	324,38
Sprevádzaný vstup	38,13
Vydanie preukazu (do 31. 12. bežného roku)	18,62

Mesačné poplatky za kolokačné služby na trhu s veľkoobchodnými službami vysokokvalitného prístupu poskytovanými v pevnom umiestnení s kapacitou do 2 Mbit/s	Cenový strop (v eurách)
Priemerná cena za kolokačné miesto	35,87
Cena za miesto a súvisiace zariadenia fyzickej kolokácie	37,44
Cena za miesto a súvisiace zariadenia vzdialenej kolokácie	39,21
Tienený vnútorný spojovací kábel (vrátane LSA pásika na HR)	1,57
Vonkajší spojovací kábel metalický tienený pre vnútorné prostredie (vrátane pášikov na HR a OR)	3,34
Vonkajší spojovací kábel metalický pre vonkajšie prostredie (vrátane pášikov na HR a OR)	3,34
Prenájom priestoru v káblovom rošte ST	0,43
Prenájom priestoru pre umiestnenie roštu oprávneného poskytovateľa	0,42

V odpovedi na žiadosť o poskytnutie informácií RÚ uviedol, že začiatkom roka 2016 plánuje začať konzultácie na vnútroštátnej úrovni o trhu veľkoobchodných služieb lokálneho prístupu poskytovaných v pevnom umiestnení.

RÚ v tej istej odpovedi uviedol, že spoločnosť Slovak Telekom neuzavrela zmluvu so žiadnym alternatívnym prevádzkovateľom na prenájom ukončovacích segmentov prenajatých okruhov na základe referenčnej ponuky. RÚ okrem toho uvádza, že alternatívni prevádzkovatelia uprednostňujú obchodné ponuky, pretože v takých prípadoch nie je potrebná kolokácia. Obchodné ponuky okrem toho zahŕňajú aj prenosové segmenty prenajatých okruhov, a teda predstavujú komplexné riešenie bez toho, aby boli potrebné ďalšie značné investície v prípade prevádzkovateľov, ktorí nemajú chrbticovú sieť.

3. PRIPOMIENKY:

Komisia preskúmala oznámenia a dodatočné informácie, ktoré poskytol RÚ, a predkladá túto pripomienku¹⁶:

Nadchádzajúce analýzy trhu

Komisia konštatuje, že predmetné oznámenie o nápravných opatreniach sa týka iba cien za kolokačné služby na trhu veľkoobchodných služieb lokálneho prístupu poskytovaných v pevnom umiestnení a na trhu pre veľkoobchodné služby vysokokvalitného prístupu poskytované v pevnom umiestnení s kapacitou do 2 Mbit/s, t. j. segmente A, na základe referenčnej ponuky predloženej spoločnosťou Slovak Telekom. Predmetné oznámenie bolo predložené v rámci analýz trhu, ktorých výsledky boli Komisii oznámené v roku 2011 a 2012. Komisia sa okrem toho domnieva, že dotknuté trhy sú v súčasnosti predmetom preskúmania a v prvom štvrtroku roku 2016 sa plánujú konzultácie na vnútroštátnej úrovni s cieľom oznámiť Komisii do 31. marca 2016 výsledky analýz trhu, keďže RÚ predtým požiadal o odôvodnené predĺženie podľa článku 16 ods. 6 rámcovej smernice, ktorého platnosť uplynie po uvedenom dátume. Komisia sa ďalej domnieva, že regulačný orgán do uvedeného dátumu oznámi aj výsledky analýzy trhov

¹⁶ V súlade s článkom 7 ods. 3 rámcovej smernice.

veľkoobchodných služieb centrálneho prístupu poskytovaných v pevnom umiestnení pre produkty hromadného trhu. ohľadom na uvedené Komisia uvítala skutočnosť, že RÚ má v úmysle vykonať koordinovanú analýzu trhov služieb lokálneho, centrálneho a vysokokvalitného prístupu. Pokiaľ ide o trh s veľkoobchodnými službami vysokokvalitného prístupu, Komisia to považuje za príležitosť preskúmať celkovú dynamiku trhu, vrátane opodstatnenosti akejkoľvek preferencie záujemcov o prístup v súvislosti s inými produktmi prístupu ako sú tie, ktoré sú v súčasnosti regulované na základe významného vplyvu na trhu.

Na základe článku 7 ods. 7 rámcovej smernice musí RÚ v čo najväčšej miere zohľadniť pripomienky ostatných NRO, BEREC a Komisie a môže prijať výsledný návrh opatrenia. Pokiaľ tak urobí, oznámi to Komisii.

Stanoviskom Komisie k tomuto konkrétnemu oznámeniu nie je dotknuté žiadne stanovisko, ktoré môže Komisia zaujať vo vzťahu k ostatným oznámeným návrhom opatrení.

Komisia v súlade s bodom 15 odporúčania 2008/850/ES¹⁷ uverejní tento dokument na svojej webovej lokalite. Komisia nepovažuje informácie uvedené v tomto dokumente za dôverné. Do troch pracovných dní po doručení je možné v súlade s právnymi predpismi EÚ a vnútroštátnymi právnymi predpismi týkajúcimi sa obchodného tajomstva informovať Komisiu¹⁸ o tom, že tento dokument obsahuje dôverné informácie, ktoré si želáte pred uverejnením vypustiť¹⁹. Každú takúto žiadosť by ste mali zdôvodniť.

S pozdravom

za Komisiu
Roberto Viola
generálny riaditeľ

OVERENÁ KÓPIA ORIGINALU
Za generálneho tajomníka

Jordi AYET PUIGARNAU
Riaditeľ kancelárie
EURÓPSKA KOMISIA

¹⁷ Odporúčanie Komisie 2008/850/ES z 15. októbra 2008 o notifikáciách, lehotách a konzultáciách ustanovených v článku 7 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2002/21/ES o spoločnom regulačnom rámci pre elektronické komunikačné siete a služby (Ú. v. EÚ L 301, 12.11.2008, s. 23).

¹⁸ Žiadosť zašlite buď elektronickou poštou na adresu: CNECT-ARTICLE7@ec.europa.eu, alebo faxom na číslo: +32 2 298 8782.

¹⁹ Komisia môže informovať verejnosť o výsledkoch svojho posúdenia pred koncom uvedeného trojdňového obdobia.